

EDİRNE
KEŞAN SEVGİ
ANAOKULU
MAYIS AYI AİLE
EĞİTİM PLANI

ETKİLİ İLETİŞİM

OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARDA İLETİŞİM ANNE BABA ve ÇOCUKLAR ARASI İLETİŞİM

İletişim; başta insanlar olmak üzere tüm canlılar arasında yüzyıllardır süre gelen bir olgu olmakla birlikte yaşamın en temel özellikleri arasında yer almaktadır. Bireyin gelişiminin ve eğitiminin her aşamasında olduğu gibi iletişim kurma konusunda da ailenin rolü büyüktür. Çocuk ile ebeveynin etkili bir iletişim kurmasının çocuğun gelişimine de olumlu anlamda katkıları bulunmaktadır. Ailenin çocuk ile etkili iletişim kurduğu bir ortamda çocuğun da daha bağımsız ve özgüvenli bir kişilik geliştirdiği söylenebilir. İletişime engel olan tüm olguların ortadan kaldırıldığı ya da en aza indirildiği iletişim biçimi etkili iletişim olarak adlandırılmaktadır.

Sessiz İletişim

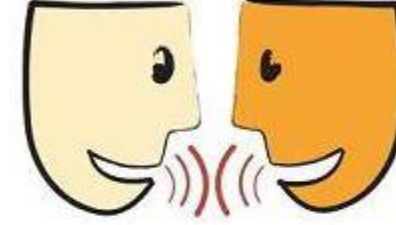

Sevgi

Gülümsemek

Sesli İletişim

Konuşmak

- %60** → ***Beden Dili***
- %30** → ***Ses Tonu***
- %10** → ***Kelimeler***

Etkili iletişimin gerçekleştirilebilmesi için ;

- ★ etkili dinleme,
- ★ empati kurarak dinleme,
- ★ açıklıkla dinleme
- ★ farkında olarak dinleme şeklinde sıralanabilir.

Buna göre etkili iletişim için öncelikle konuşmanın içeriğinin anlaşılması ve bunun için de sorular sorulup, geri bildirim verilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte iletişim kurulan kişinin konuşma sırasındaki duygu ve düşüncelerinin anlaşılması, konuşmanın tamamının anlaşıldığından emin olunması ve kişinin konuşma sırasındaki yüz hareketlerinin, mimik ve ses tonunun konuşma içeriğine uygun olduğunun bilincinde olunması etkili bir iletişim kurulabilmesi için önemlidir.

Aile içinde ebeveynin çocuk ile olan iletişimi kadar anne babanın tutumu da önem taşımaktadır. Barbato ve arkadaşlarının (2003) yaptıkları bir çalışmada ebeveynlerin çocuklarla kurduğu ilişkinin kontrolcü ve otoriter olmasındansa sevgi dolu ve kendilerini rahat hissettirici biçimde olması gerektiğinin önemini vurgulamışlardır (Aral ve Şahin, 2012). İletişim engellerinin olduğu bir aile ortamında ise çocuk kendi duygularının ve isteklerinin önemsenmediği mesajını alabilmekte ve bu durum çocuğa kendini değersiz ve önemsiz hissettirmekle birlikte benlik saygısına da zarar verebilmektedir.

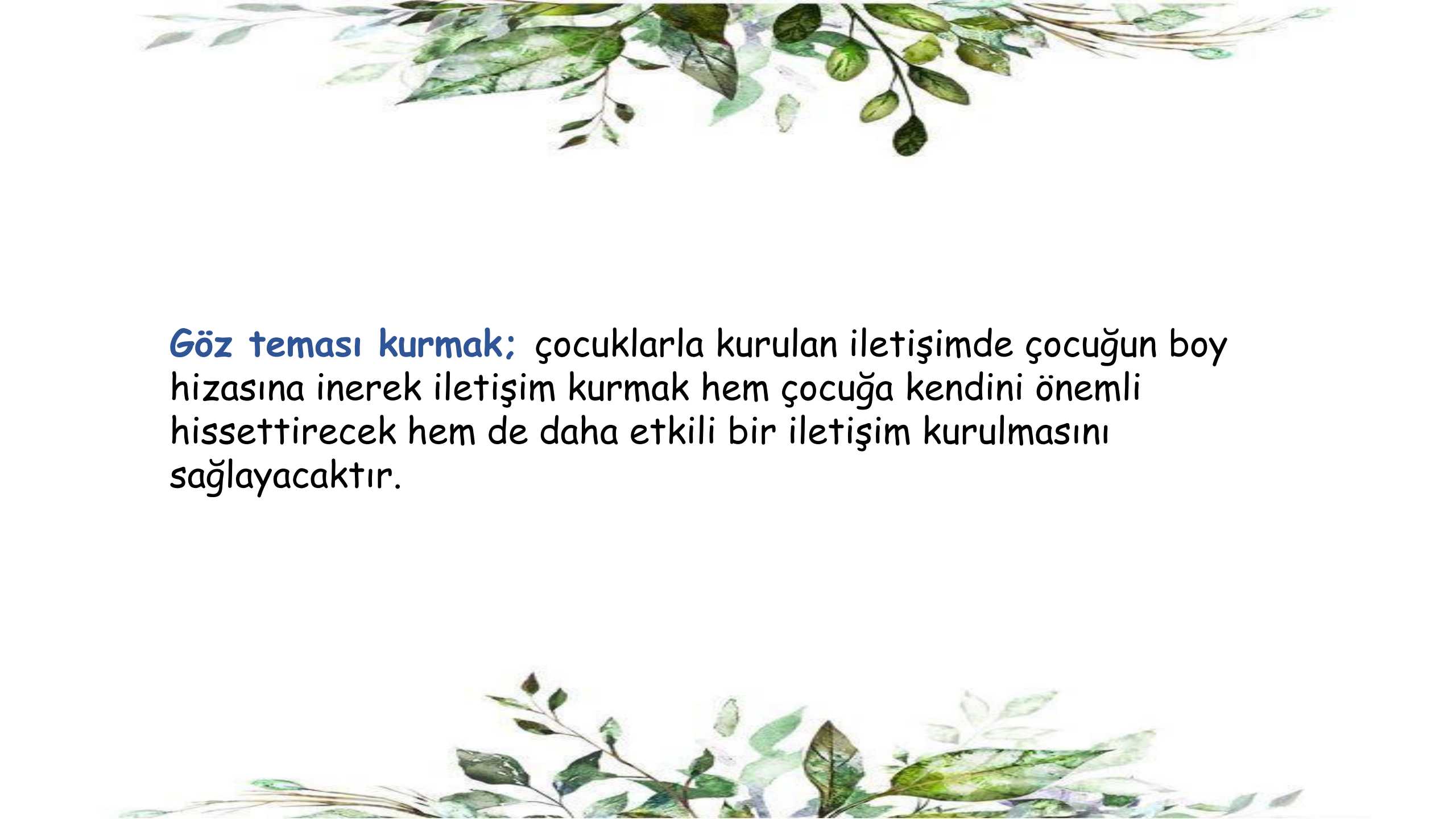

Etkili İletişim Kurmanın Yolları

Çocukların duygu ve isteklerini anlayabilmek için ailelerin doğru ve etkili bir iletişim kurmaları gerekmektedir. Çocuklarla etkili bir iletişim kurmanın bazı önemli noktaları vardır. Bunlar şu şekilde sıralanabilir;

Göz teması kurmak; çocuklarla kurulan iletişimde çocuğun boy hizasına inerek iletişim kurmak hem çocuğa kendini önemli hissettirecek hem de daha etkili bir iletişim kurulmasını sağlayacaktır.

Çocukların söylediklerini dinlemek; çocuğun kendini ve duygularını ifade edebilmesi ve ailelerin çocukları doğru anlayabilmesi için çocukları dinlemek gereklidir.

Cezalandırıcı bir üslup kullanmamak; çocuklarla etkili bir iletişim kurabilmek için cezalandırıcı ve küçümseyici konuşma tarzından uzak durmak gerekir. Bu şekilde konuşmak çocukları daha çok yalan söylemeye itmektir.

YANLIŞ

Şu yaptığına bir bak.
Kırdın işte
şimdi mutlu musun?

DOĞRU

İsteyerek yapmadığını
biliyorum.Ama bir daha ki
sefere daha dikkatli
olmalısın.

Konuşma şekline dikkat etmek; çocuklarla konuşurken karşımızda bebek varmış gibi değil de bir yetişkin varmış gibi konuştuğumuzu hissettirirsek, çocuk kendisinin önemsendiğini ve ciddiye alındığını düşünecektir ve bu iletişimi olumlu etkileyecektir.

Çocuğunuzun yanında olduğunuzu hissettirmek; etkili bir iletişimin temelinde güven unsuru da bulunmaktadır. Çocuklar, yanında güvende olduğunu hissettiği kişiyle açık ve etkili bir iletişim kuracaktır.

YANLIŞ

Dur ben yaparım.

DOĞRU

Denemek ister misin?

İletişimde vücut dilinin önemi; yetişkinlerde olduğu gibi çocuklarda da iletişim kurarken göz teması kurmak, konuşan kişiyle ilgilenmek ve bu şekilde dinlenildiğini hissettirmek iletişimin kalitesini arttıracaktır.

İletişim Engelleri Nelerdir?

Çocuk ve ebeveyn arasındaki iletişimi engelleyen ya da kötü etkileyen bazı durumlar vardır. Bu durumlar şöyle sıralanabilir;

- Sıklıkla emir cümleleri kurmak,
- Korkutarak/gözdağı vererek konuşmak,
- Sıklıkla öğüt vermek,
- Eleştirerek ve yargılayarak konuşmak,
- Çocuğu sürekli olarak övmek,
- İsim takmak ve alay etmek,
- Sürekli olarak soru sormak ve sorgulamak,

Bunlara Dikkat!!!

Her yaş döneminin bir özelliği olarak çocukların belirli iletişim becerilerine sahip olmaları gerekmektedir. Buna göre çocuk;

- 2.5-3 yaşına geldiğinde ve hala kelime haznesinde bir artış olmuyor, diğer çocuklar ve yetişkinlerle konuşmak istemiyor, sembolik oyunlar oynamıyor, renkler ve resimleri birleştiremiyor, sorulduğunda ismini söylemiyor, büyük-küçük ayrımını yapamıyorsa, mutlaka bir uzmana başvurmak gerekmektedir.

3-4 yaşına geldiğinde ve hala karmaşık ve uzun cümleler kurmada bir gelişim göstermiyorsa, eşleştirme ve sınıflama becerileri zayıfsa, 'ne?', 'nerede?', 'nasıl?' gibi soruları cevaplamada güçlük çekiyorsa, 'kim?', 'ne?', 'nerede?' gibi sorular sormuyorsa, konuşması aile ve yakın çevresi tarafından anlaşılamiyorsa, mutlaka bir uzmana başvurmak gerekmektedir.

4-5 yaşına geldiğinde ve çevresindekiler tarafından anlaşılamiyorsa, cümleleri birleştirmede zorlanıyorsa, cümle kurarken birçok dilbilgisi hatası yapıyorsa, soru sormuyor ve sözlü komutları takip etmiyorsa ve renk, büyüklük, kategori gruplamada zorluklar yaşıyorsa mutlaka bir uzmana başvurmak gerekmektedir.

Anne Babalara Öneriler...

Çocuklar, konuşma becerilerinin gelişebilmesi için ebeveynlerinin de desteğine ihtiyaç duymaktadır. Bu anlamda ebeveynlere verilebilecek önerilerden bazıları şunlardır;

- Çocukların kelimeleri, jest ve mimiklerine karşılık vermek.
- Çocukların konuştuklarını dinlemek ve onlarla sohbet etmek.
- Çocukları konuşmaya teşvik ederek becerilerini geliştirmelerine katkıda bulunmak.
- Çocuklara sözlü iletişim becerileriyle beraber sözsüz iletişim kurma becerilerini de öğretmek.

- Çocukların duygu ve düşüncelerinin farkına varmak ve saygı duymak.
- Çocukların duygularını anlamasına ve adlandırmasında ona yardımcı olmak.
- Birlikte okuma saatleri düzenlemek.
- Sembolik oyunlar oynamaya teşvik etmek.
- İstekleri çocukların yaşlarına ve becerilerine uygun bir biçimde açık ve basit olarak iletmek.
- Çocukların her zaman izlediği, örnek aldığı iyi bir rol model olabilmek.

Kaynakça

- Barbato, C.A., Graham E.E. and Perse, E. M. (2003). Communicating in the family: An examination of the relationship of family communication climate and interpersonal communication motives. *Journal of Family Communication*, 3(3) , 123-14.
- Şahin, S., Aral, N. (2012). Aile İçi İletişim. *Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi*, 1(3) , 55-56.

